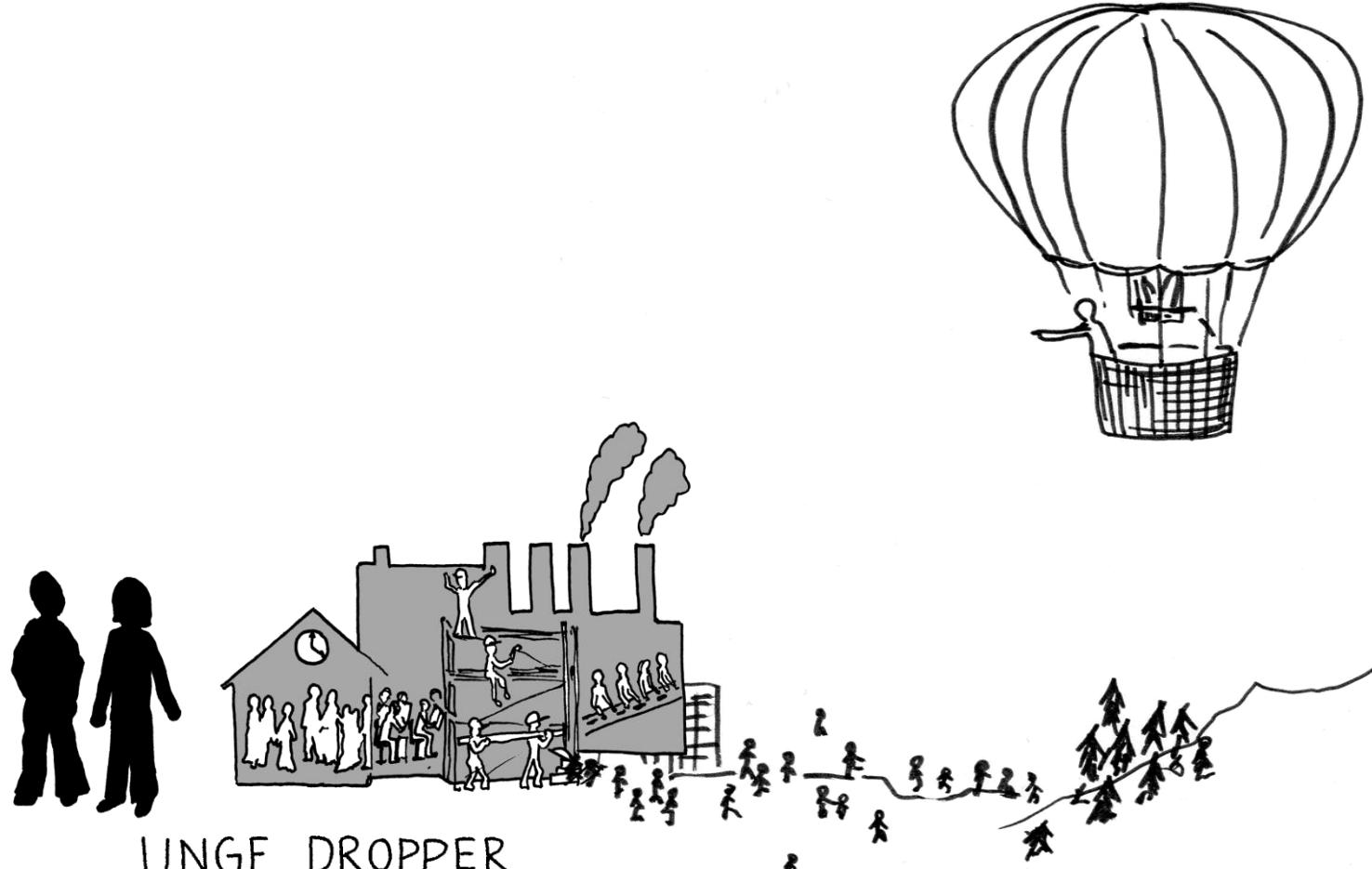

Ungdomshelse, skolefrafall og trygdeytelser i ung voksen alder

Kristine Pape, post doc
Institutt for samfunnsmedisin, NTNU

UNGE DROPPER
UT FRA JOBB &
SKOLE

Dagens Næringsliv
21. november 2012

- Det er bekymringsfullt at så mange unge blir uføre, sier direktør Stein André Haugerud i Proffice. Foto: Pressefoto

- Bortskjemhet sender unge på trygd

- Det er bekymringsfullt at så mange unge blir uføre, sier direktør Stein André Haugerud i Proffice. Foto: Pressfelt

NRK 14. mai 2013:

**- Bortskjemhet sender
unge på trygd**

– Det er ganske enkelt i dag å gå på NAV-kontoret og få uføretrygd.

Sandra Borch og Martin Henriksen møttes til debatt hos NRK i dag.

Foto: Simen Follesø Røiseland / NRK

– Ganske enkelt for unge å få trygd

Sandra Borch (Sp) går hardt ut mot det hun mener er late ungdommer. – Feil å skynde på ungdommen, mener Martin Henriksen (AP).

- Det er bekymringsfullt at så mange unge blir uføre, sier direktør Stein André Haugerud i Proffice. Foto: Pressefoto

**- Bortskjemthet sender
unge på trygd**

- Det er ganske enkelt i dag å gå på NAV-kontoret og få ufø

Sandra Borch og Martin Henriksen møttes til debatt hos NRK i dag.

Foto: Simen Følleså Reisetand / NRK

- Ganske enkelt for unge å få trygd

Sandra Borch (Sp) går hardt ut mot det hun mener er late ungdommer. – Feil å skyde på ungdommen, mener Martin Henriksen (AP).

Aftenposten 16. mai 2013:

NYHETER • DEL 1 • SIDE 4-5

- Unge ender i trygdefelle

- Mange uføre hadde vært friskere hvis de ble i jobb. Unge som blir uføretrygdet, forblir det, sier en av forskerne bak en ny rapport, som legges frem i dag.

Trygd er supersmittsomt Språkrådet: Årets ord 2012: å nave (naving)

20-29 år i 2013:

Uføretrygd: 9250 (1,3 %)

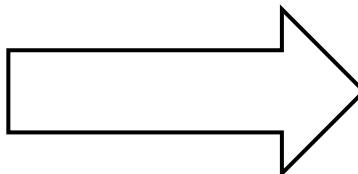
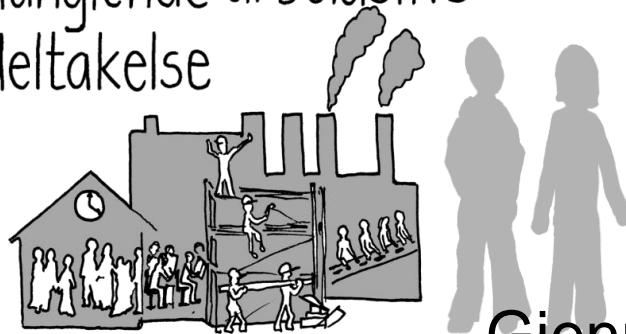
AAP: ca 25000 (3,8 %)

Sykefravær 3,7-4,9%

Arbeidsledige 15-29 år: 3,5 %

"TRYGDING"

Manglende arbeidslivs-
deltakelse

Konsekvenser på sikt
Arbeid, økonomi, helse
- Neste generasjon?

Gjennomgripende tilstander
Psykiske lidelser!
Lav utdanning
Marginalisert gruppe?

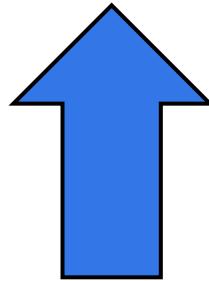
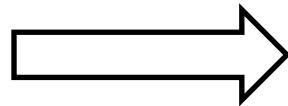
Brage S, Bragstad T. Unge på arbeids- og helserelaterte ordninger. Arbeids- og velferdsdirektoratet, 2011

Brage S, Thune O. Medisinske årsaker til uføreltelser blant unge 1977-2006. Arbeid og velferd. 2008;3/2008.

Olsen TS, Jentoft N, Jensen HC. "Et liv jeg ikke valgte" Om unge uføre i fire fylker FoU rapport nr. 9/2009 Agderforskning

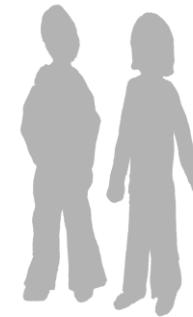

Ungdom
helse &
sårbarhet

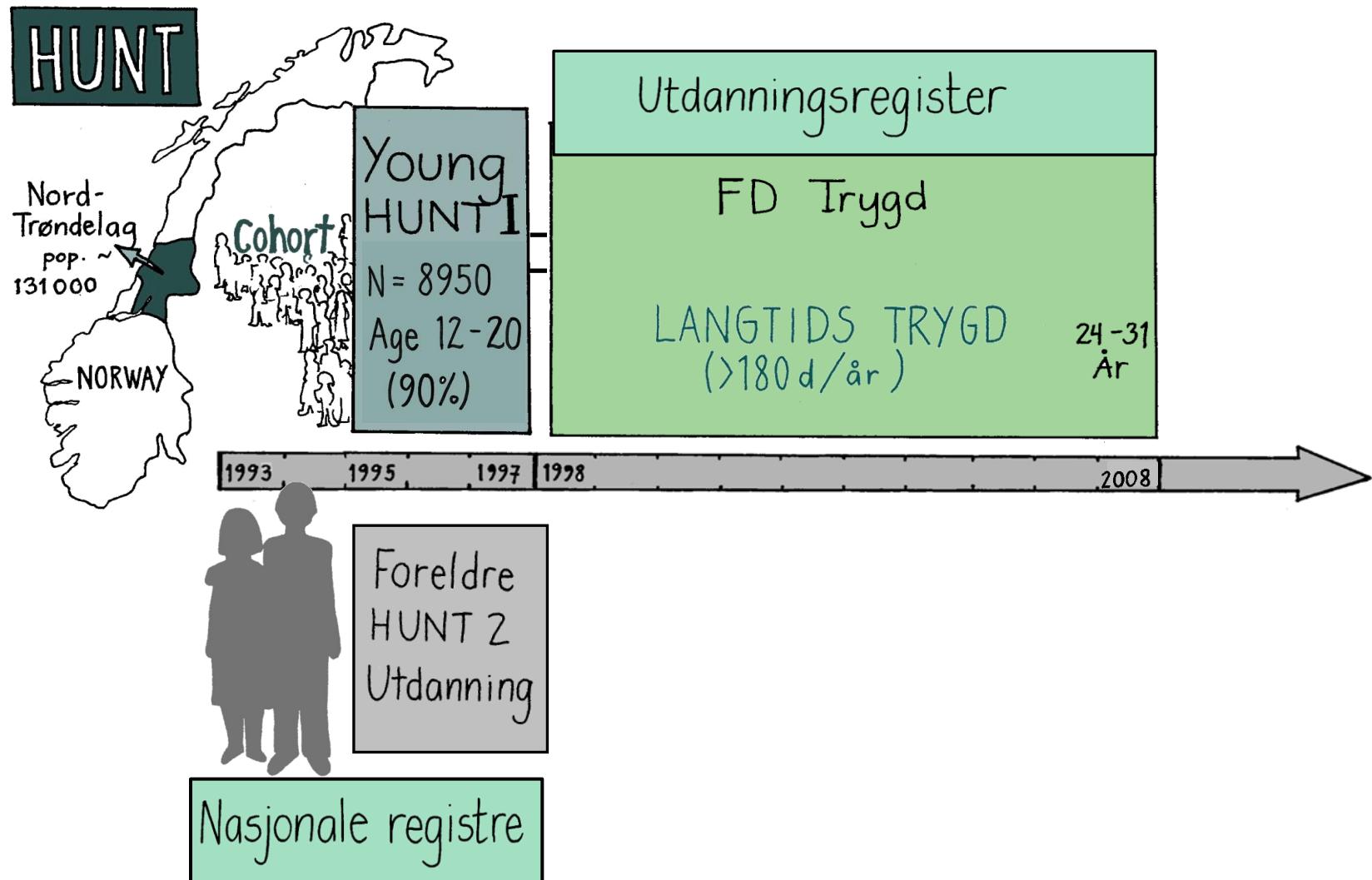

"TRYGDING"

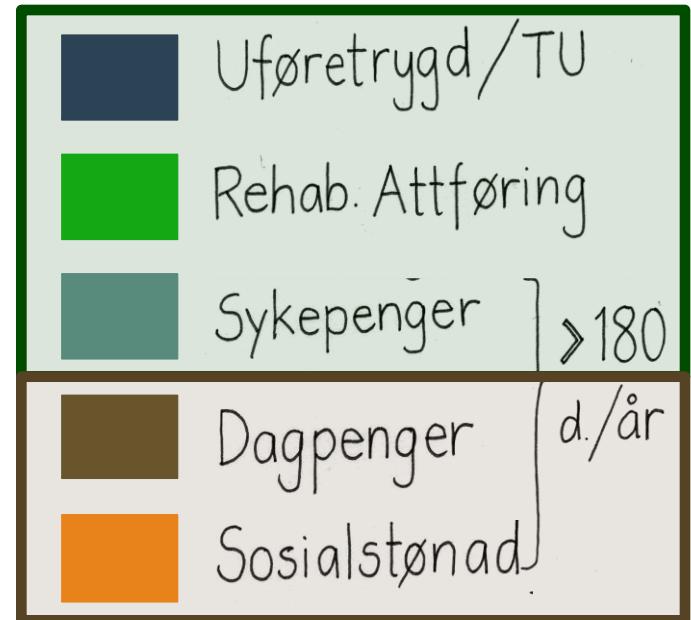
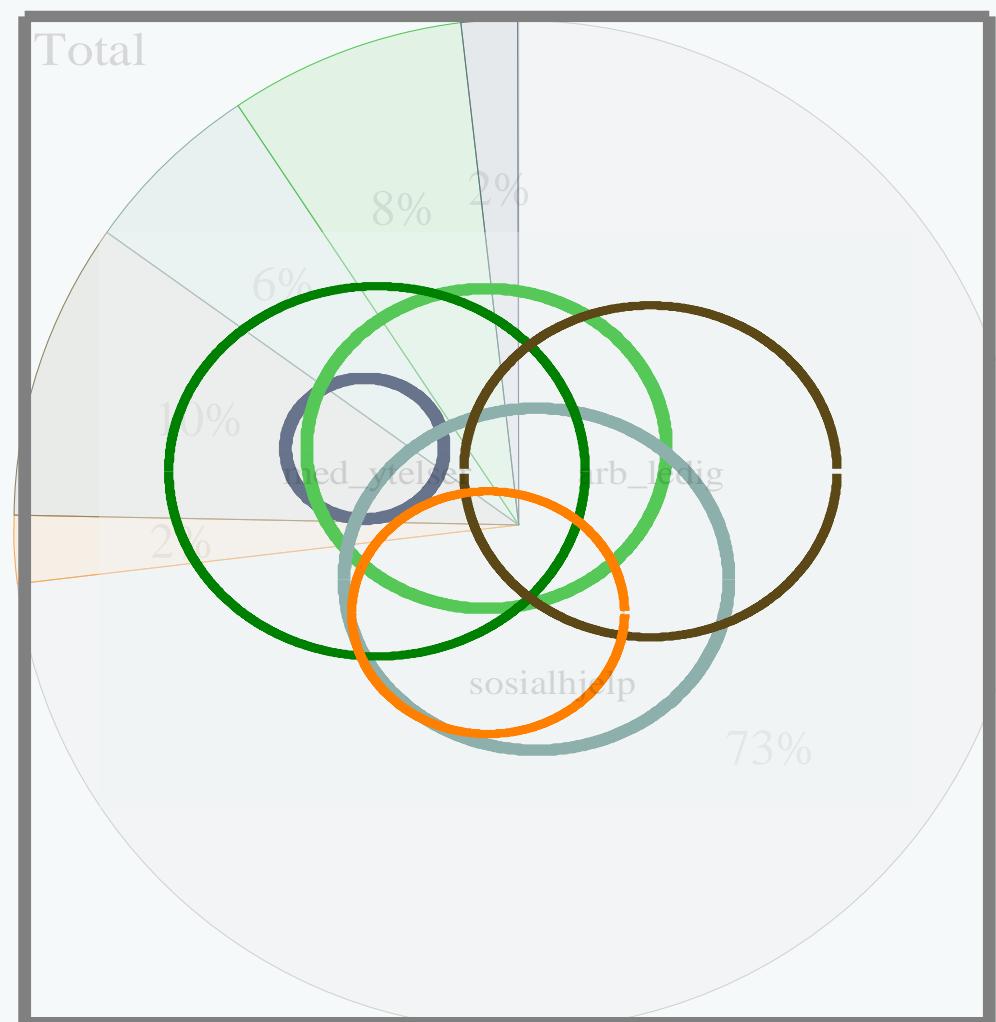
Manglende arbeidslivs-
deltakelse

Metode - cohortstudie

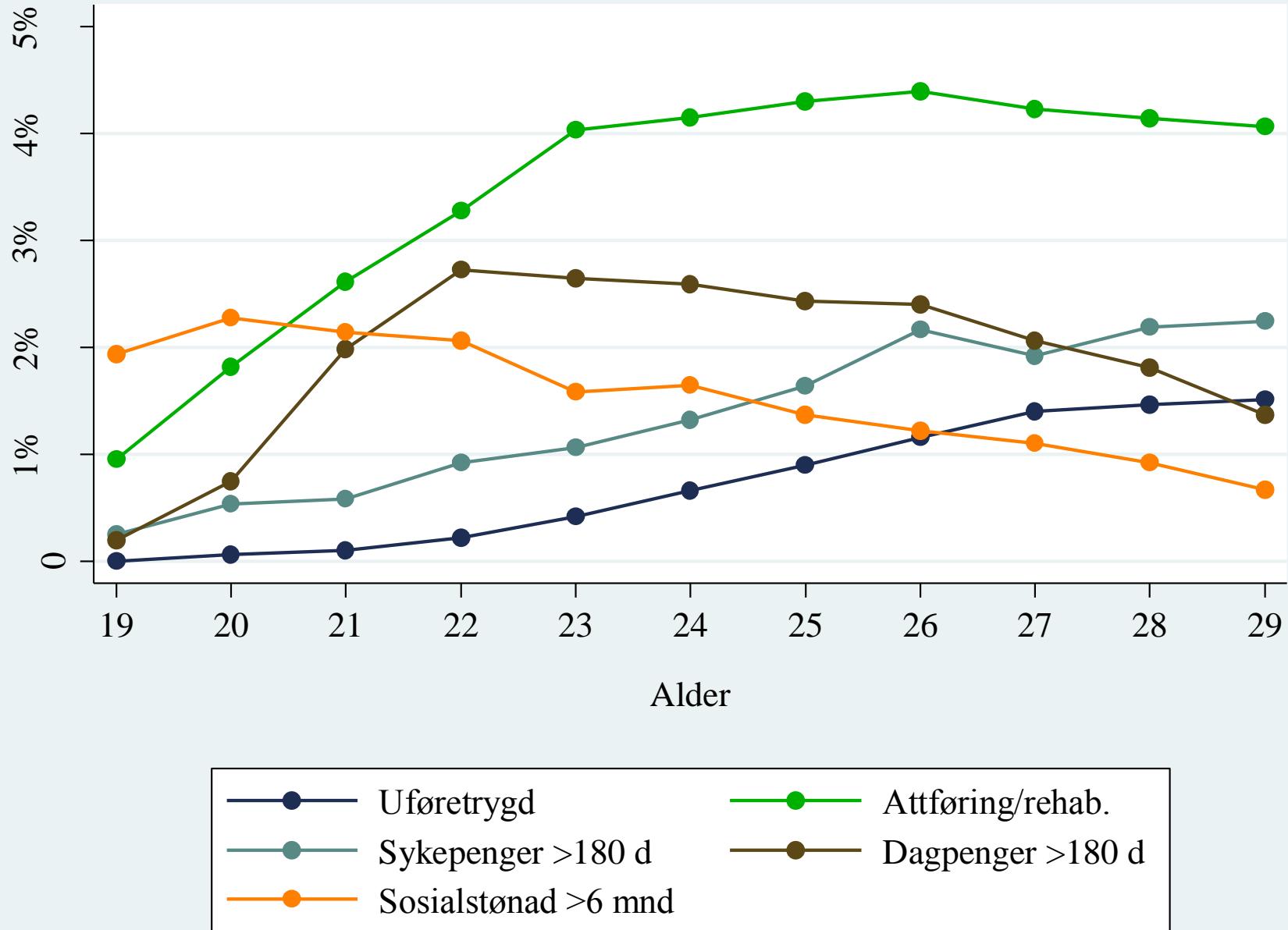

Trygdeytelser i kohorten

N=8907

(ekskl. død eller uføretrygd før 1998 el før 20 år)

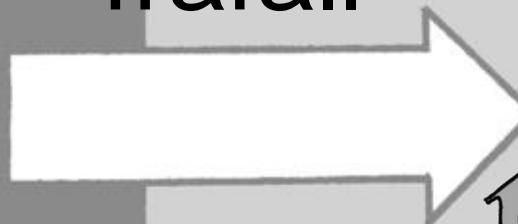

Familie

Skole
frafall

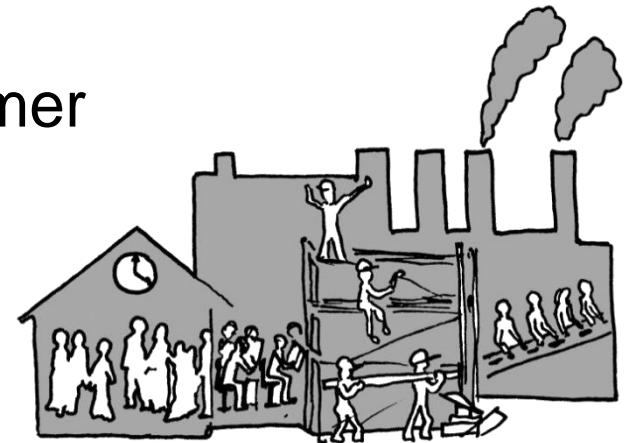
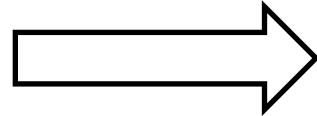
Helse

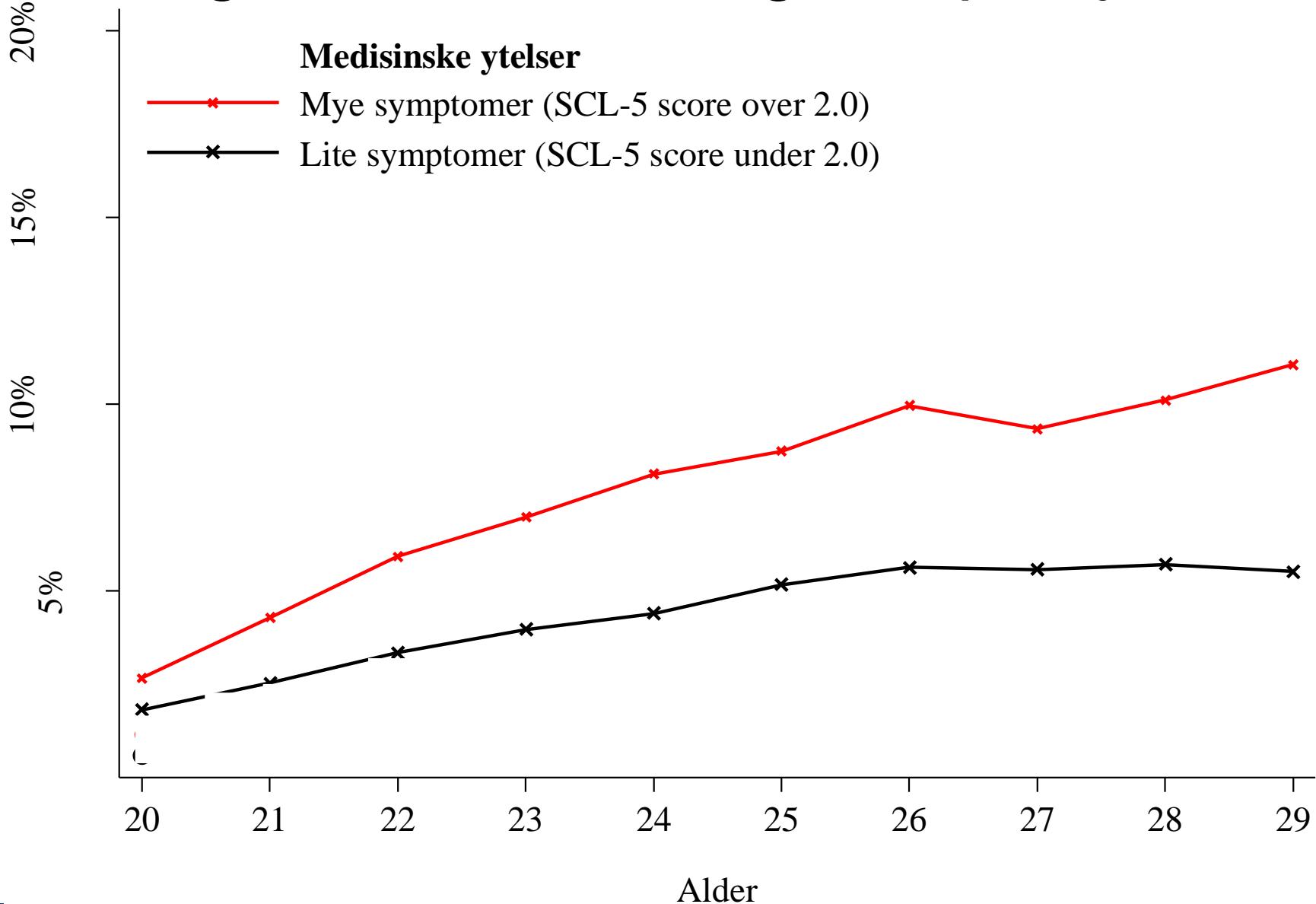
1. Ungdomshelse

«Helse»

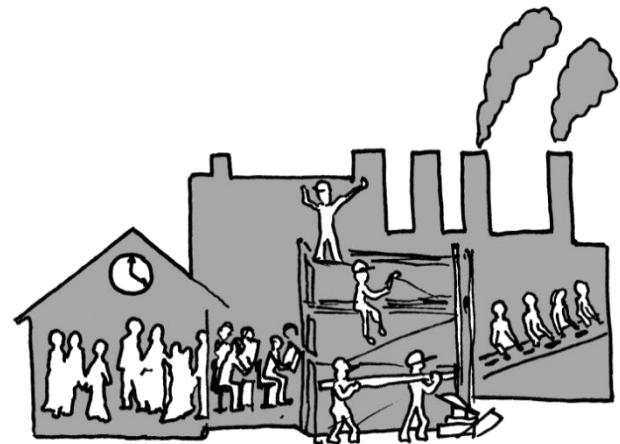
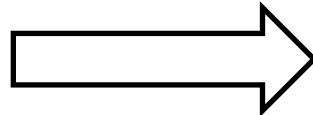
1. Ungdomshelse – angst/depresjon

1. Ungdomshelse

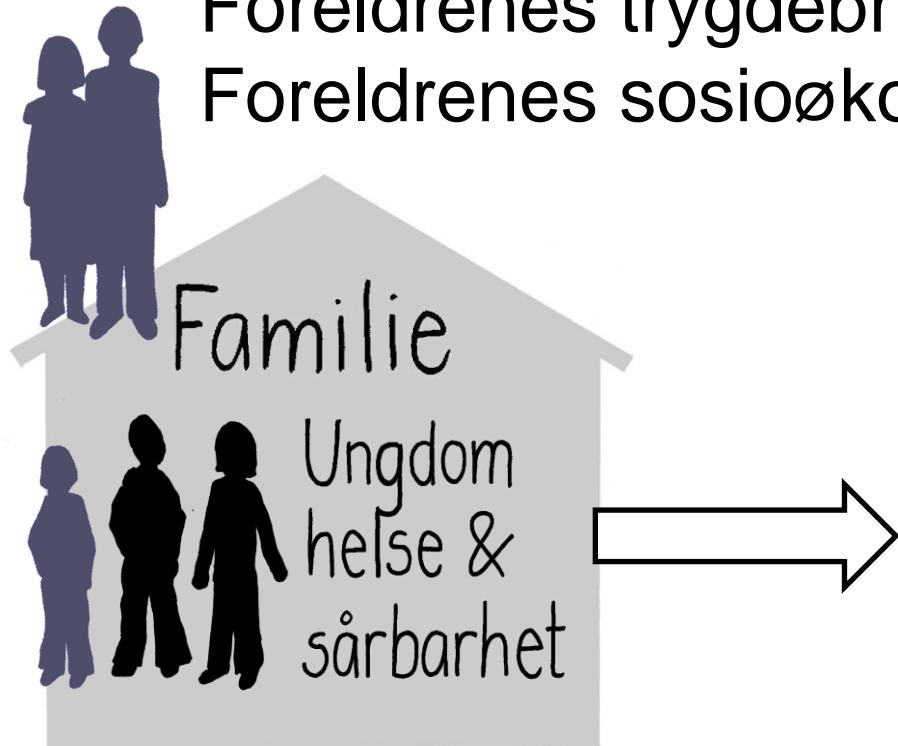
- Angst og depresjonssymptomer
- Selvrapportert helse
- Kronisk sykdom
- Somatiske symptomer
- Konsentrasjonsvansker
- Søvnvansker
- Overvekt
- Røyking

«Helse»

2. Familie

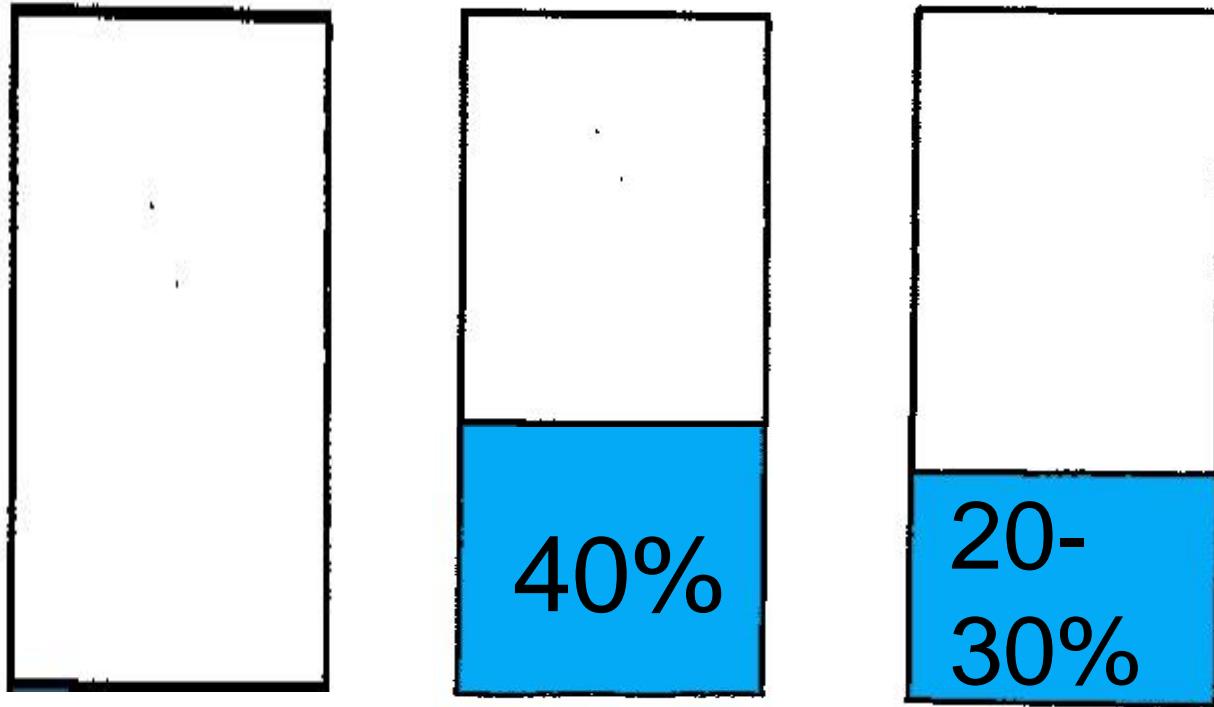
Familienivået
Foreldrenes helse
Foreldrenes trygdebruk
Foreldrenes sosioøkonomiske status

Manglende arbeidslivs-
deltakelse

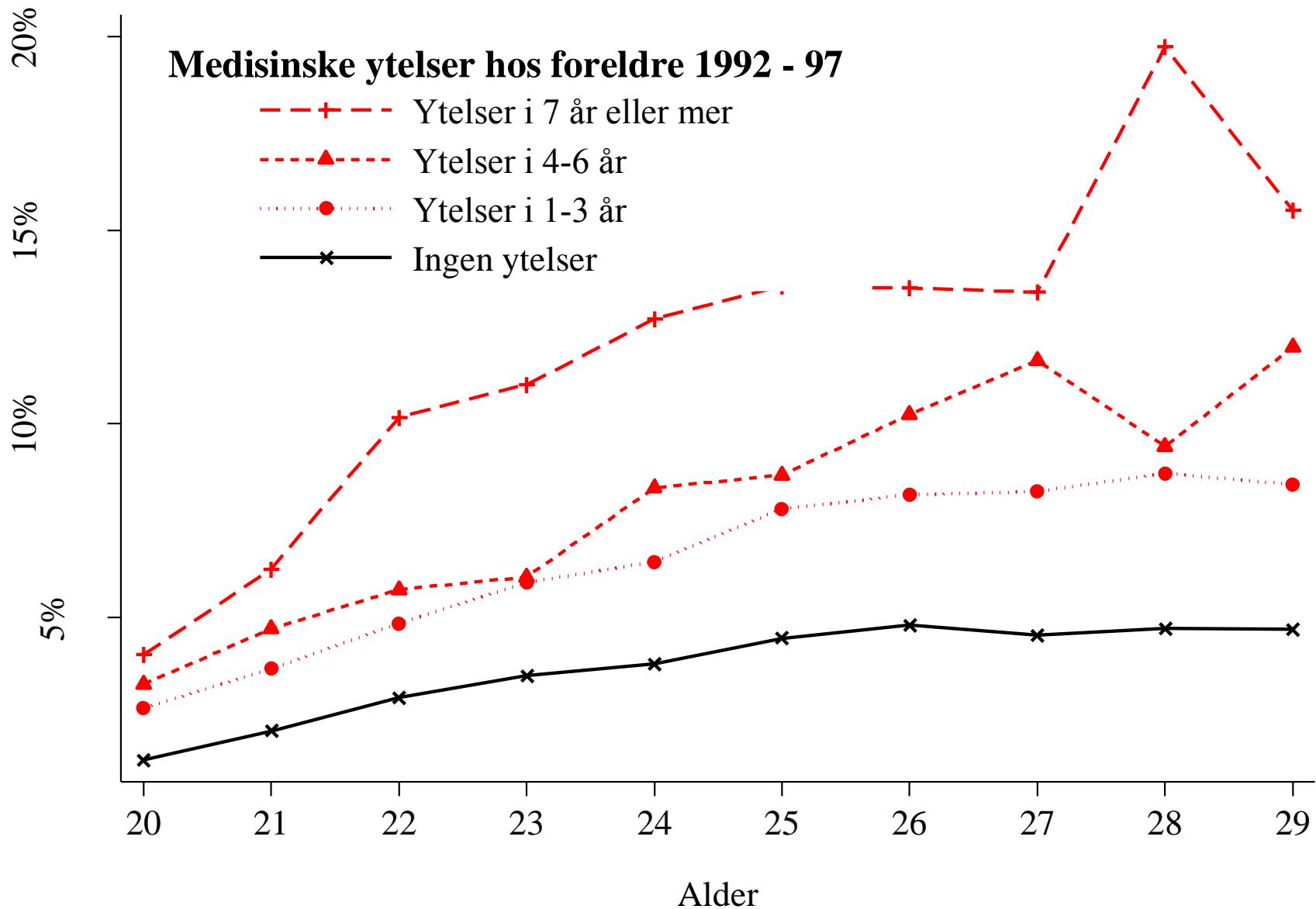
2. Familie - familienivå

Frafall videre-
gående skole

Langtids trygd

2. Familie - foreldretrygd

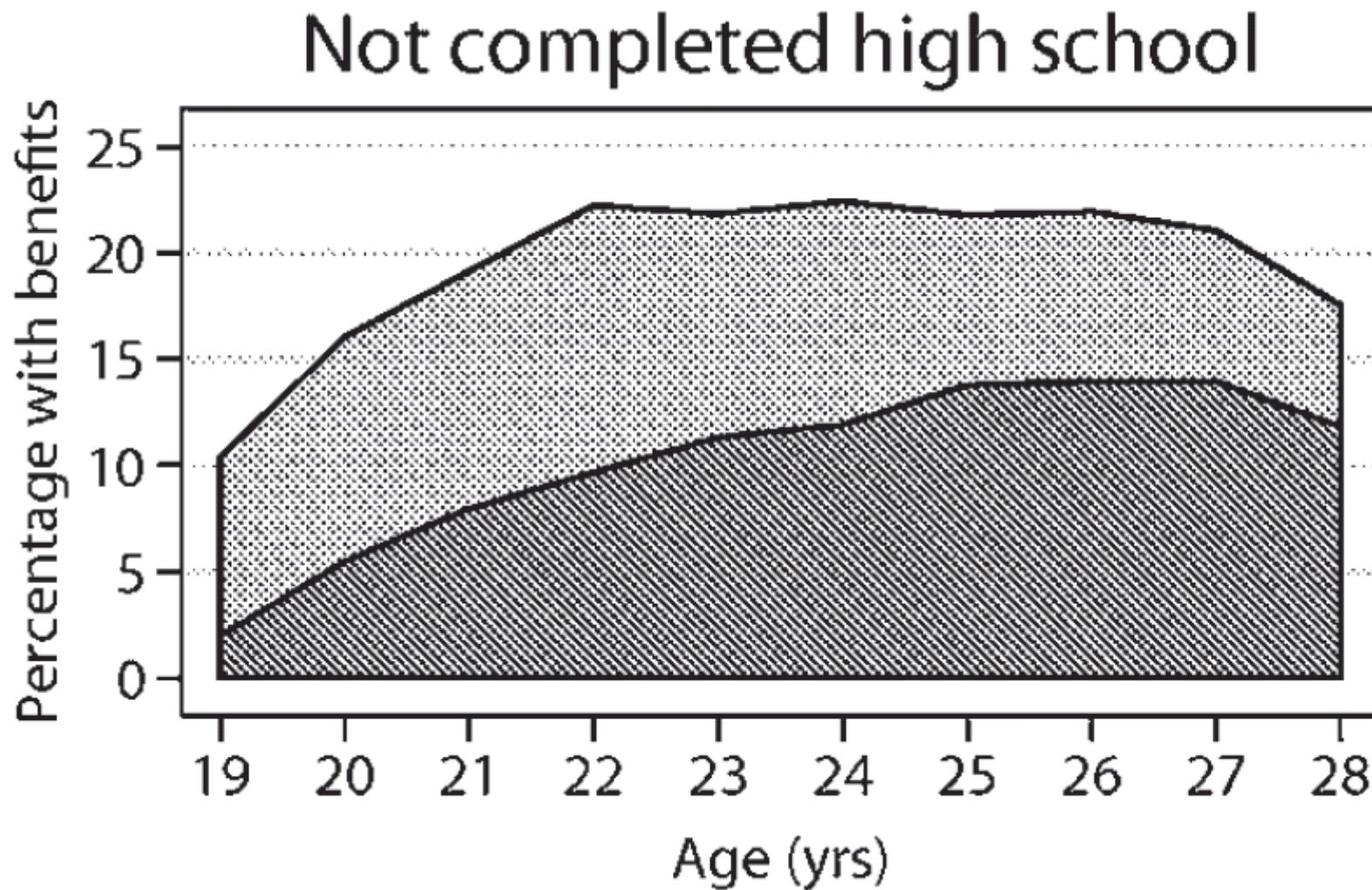

2. Familie - foreldretrygd

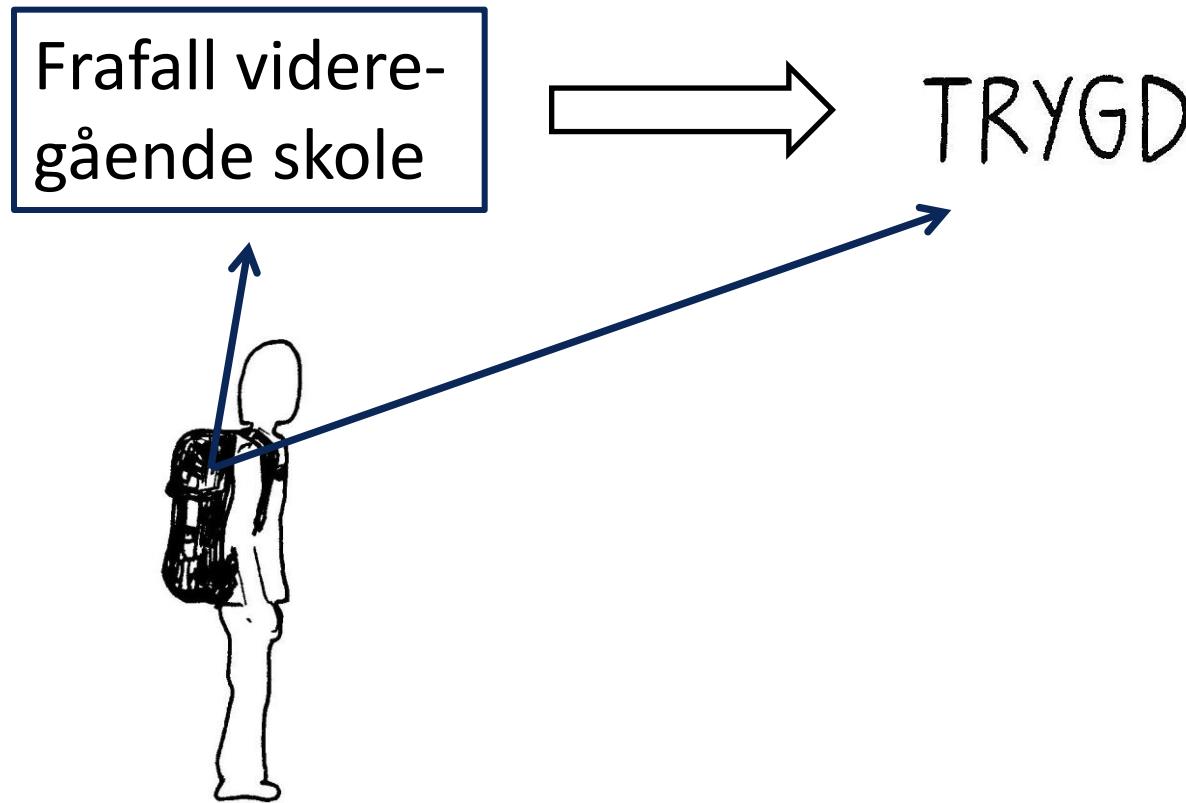
OR (95% Confidence interval)

	Unadjusted	Model 1 ^c
Parental medical benefit		
No	1.00	1.00
Yes	2.16 (1.86–2.49)	1.66 (1.38–1.99)
Family health risk of parental medical benefits ^b		
I. quintile (low risk)		1.00
II. quintile		1.12 (0.84v1.48)
III. quintile		1.52 (1.17–1.98)
IV. quintile		1.89 (1.45–2.45)
V. quintile (high risk)		2.02 (1.52–2.67)

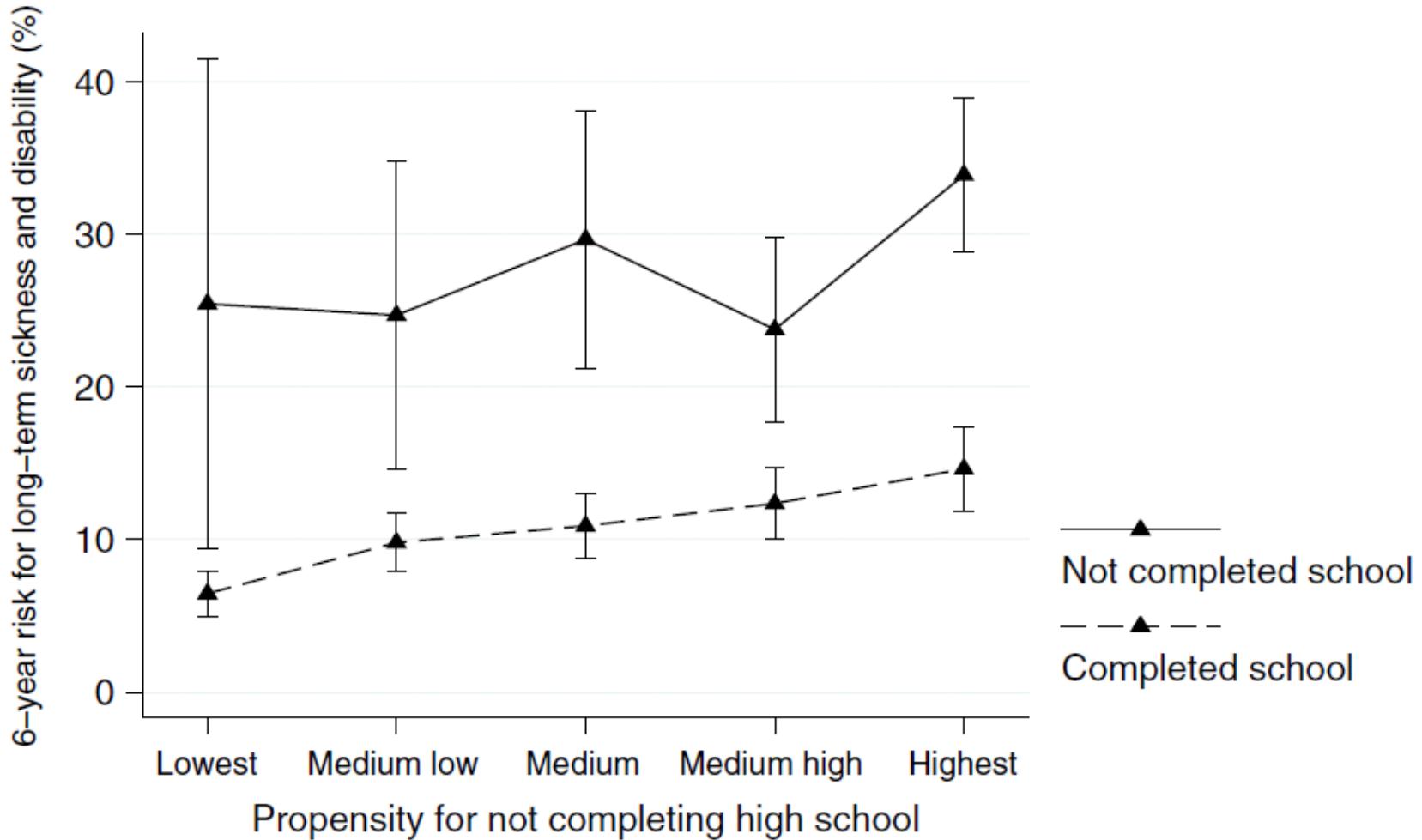
3. Frafall videregående skole

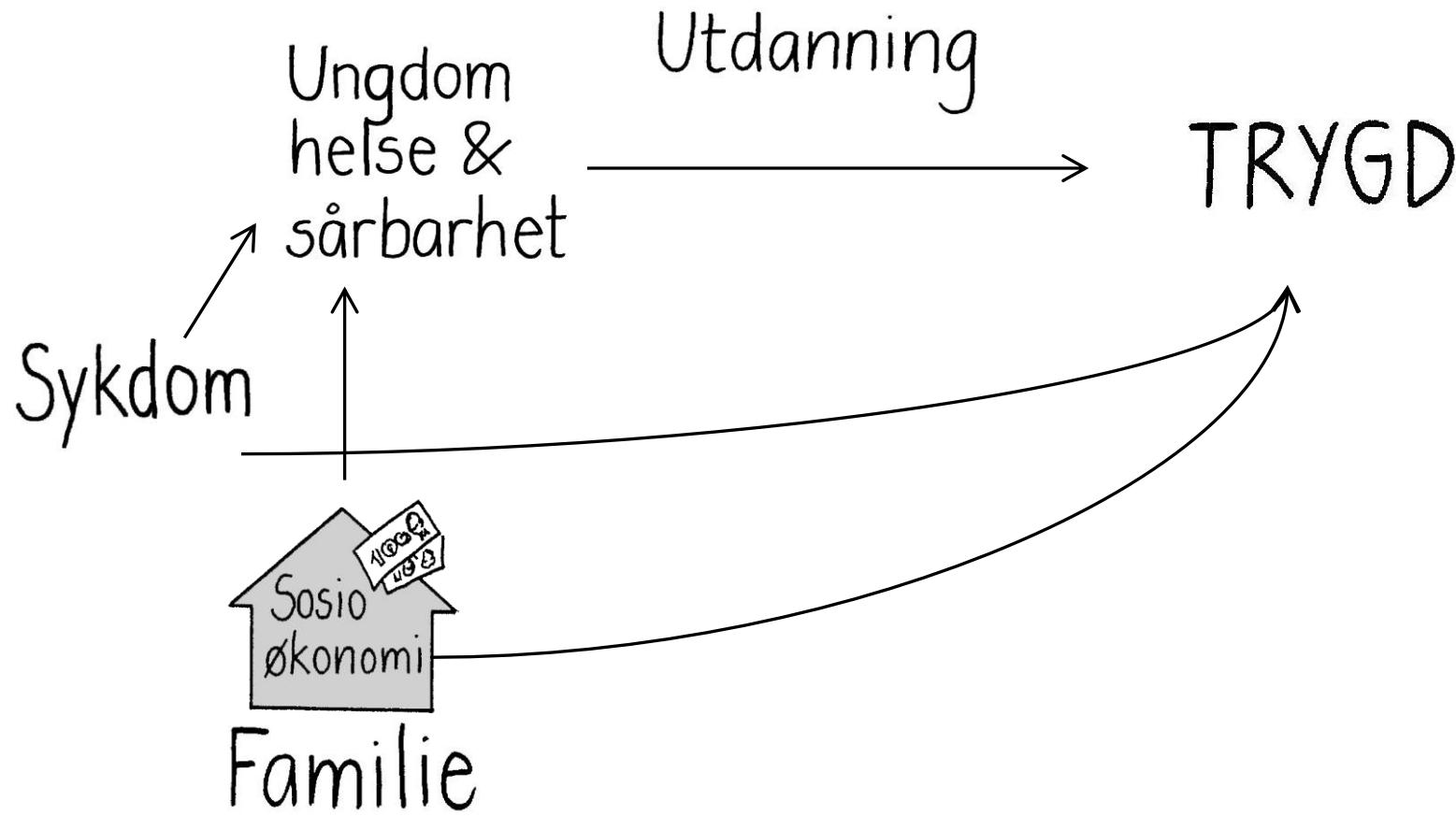
3. Frafall videregående skole

3. Frafall videregående skole

Årsak-virkning?

Familieperspektivet

Anerkjenne
helse

Forhindre
skolefrafall

Egne arbeider som er grunnlag for presentasjonen:

Avhandling: Kristine Pape: "Health, school and family factors in adolescence and labour market integration problems in young adulthood" <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:no:ntnu:diva-21577>

Artikler:

- De Ridder, Karin; Pape, Kristine; Cuypers, Koenraad; Johnsen, Roar; Holmen, Turid Lingaas; Westin, Steinar; Bjørngaard, Johan Håkon. (2013) [High school dropout and long-term sickness and disability in young adulthood: a prospective propensity score stratified cohort study \(the Young-HUNT study\)](#). *BMC Public Health*, volum 13. <http://www.biomedcentral.com/1471-2458/13/941>
- De Ridder, Karin; Pape, Kristine; Johnsen, Roar; Holmen, Turid Lingaas; Westin, Steinar; Bjørngaard, Johan Håkon. (2013) [Adolescent Health and High School Dropout: A Prospective Cohort Study of 9000 Norwegian Adolescents \(The Young-HUNT\)](#). *PLoS ONE*, volum 8 (9).
- De Ridder, Karin; Pape, Kristine; Johnsen, Roar; Westin, Steinar; Holmen, Turid Lingaas; Bjørngaard, Johan Håkon. (2012) [School dropout: a major public health challenge: a 10-year prospective study on medical and non-medical social insurance benefits in young adulthood, the Young-HUNT 1 Study \(Norway\)](#). *Journal of Epidemiology and Community Health*, volum 66 (11).
- Pape, Kristine; Bjørngaard, Johan Håkon; De Ridder, Karin; Westin, Steinar; Holmen, Turid Lingaas; Kroksstad, Steinar. (2013) [Medical benefits in young Norwegians and their parents, and the contribution of family health and socioeconomic status. The HUNT Study, Norway](#). *Scandinavian Journal of Public Health*, volum 41 (5). <http://sjp.sagepub.com/content/41/5/455>
- Pape, Kristine; Bjørngaard, Johan Håkon; Holmen, Turid Lingaas; Kroksstad, Steinar. (2012) [The welfare burden of adolescent anxiety and depression: a prospective study of 7500 young Norwegians and their families: the HUNT study](#). *BMJ Open*, volum 2 (6).
- Pape, Kristine; Bjørngaard, Johan Håkon; Westin, Steinar; Holmen, Turid Lingaas; Kroksstad, Steinar. (2011) [Reading and writing difficulties in adolescence and later risk of welfare dependence. A ten year follow-up, the HUNT Study, Norway](#). *BMC Public Health*, volum 11.